

Praha, 8. prosince 2014

Co přinese budoucnost farmaceutickým společnostem v Evropě v době po ekonomické krizi?

Závislost farmaceutického sektoru na ekonomické situaci evropských zemí měla na dané odvětví v průběhu krize v letech 2008–2009 a poté znovu v době krize státního dluhu v období 2011–2012 ničivý dopad. Farmaceutické společnosti výrazně oslabilo snížení výdajů na zdravotnictví v rámci Evropy, a v současnosti se proto snaží dosáhnout oživení, expandovat na nové trhy a investovat do specializovaných trhů s cílem vymanit se z aktuální nelehké situace.

Hospodářská krize – urychlení změn ve farmaceutickém sektoru

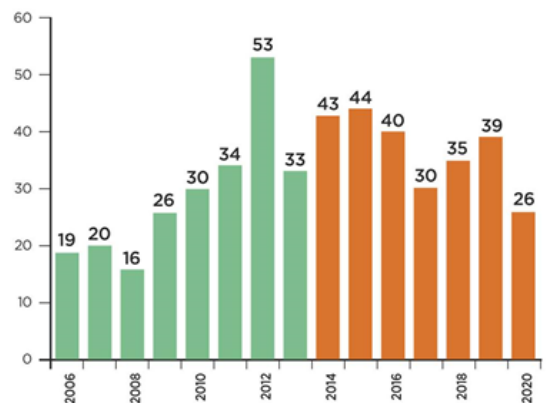
- **Zásadní role státu ve snížení výdajů na zdravotnictví**

Hospodářská krize měla výrazně negativní dopad na objem spotřeby léků v Evropě, a to navzdory stárnutí populace. Státy, jakožto hlavní finanční subjekty, byly nuceny snížit veřejné výdaje na zdravotnictví s cílem redukovat růst zadlužení, a proto omezily úhradu léků. V důsledku těchto kroků poklesl podíl HDP vynaložený na léky v letech 2003–2011 z 14,9 % na 13,4 %. Na farmaceutické firmy měla mimoto negativní dopad také tzv. progenerická léková politika, kdy jsou lékaři státními orgány motivováni k tomu, aby předepisovali generické přípravky, a spotřebitelé pak při výběru volí právě tyto lépe podporované léky. Vzájemná závislost evropských zemí v oblasti cenotvorby rovněž intenzifikuje účinek, který toto snížení výdajů na zdravotnictví má na nižších úrovních (tzv. trickle-down efekt).

- **V důsledku těchto změn bude expirace patentů vrcholit v letech 2014–2016**

Velice příznivým obdobím pro výzkum a vývoj komerčně mimořádně úspěšných léků byla 80. léta minulého století. V prvním desetiletí nového tisíciletí ovšem řada z těchto léků dosáhla konce období ochrany na základě patentu. Příjmy některých farmaceutických firem pak do značné míry ohrozily generické přípravky, které se záhy objevily na trhu. Od roku 2010 se expirace patentů (v angličtině známá pod označením „patent cliff“) postupně zrychluje a bude ve značném objemu pokračovat až do roku 2020, přičemž podle očekávání dosáhne vrcholu v letech 2014–2016.

Graf: Prodej léků, u nichž skončí platnost patentů, v miliardách dolarů

Source : Evaluate Pharma

Zrození nového modelu zaměřeného na „pharmerging“

- **Vzhledem k rostoucí míře regulace ze strany státních orgánů v Evropě...**

Celý proces uvádění léků na trh podléhá aktuálně vůbec nejvyšší míře regulace ze strany státních orgánů. Tento vývoj názorně ilustrují cenové politiky jako například tzv. medicína založená na hodnotě (Value Based Medicine, VBM).¹ Farmaceutické společnosti nyní musejí prokázat, že nový lék přináší kromě léčebné účinnosti také hodnotu pro pacienta, a to z hlediska kvality jeho života.

Tyto překážky zpomalují proces uvádění léků na trh a pravděpodobně také sníží úhradovou hodnotu produktů farmaceutických společností, které současně čelí konkurenční síle výrobců generických přípravků. V oblasti objemu prodeje nyní generika dosahují více než 50% podíl na trhu (v roce 2013 tato míra dosahovala 46–54 % ve prospěch generik). U těchto přípravků, skládajících se z molekul, které již nepodléhají patentům, nemusejí být vynakládány náklady na výzkum a vývoj, a proto mohou být jejich ceny výrazně nižší než u původních farmaceutických produktů.

- **...je třeba rozvíjet nové tržní segmenty**

Ve snaze zvýšit produktivitu se farmaceutické společnosti přesunují k rozvíjejícím se ekonomikám, jejichž stárnoucí populace mohou v budoucnu představovat růstové trhy. Zdravotnické politiky nově industrializovaných zemí z poslední doby navíc usnadňují přístup ke zdravotní péči.

„Tzv. pharmerging představuje pro evropské farmaceutické společnosti nové ‚eldorado‘. Na rozdíl od vyspělých zemí by prodeje léků v rozvíjejících se ekonomikách měly až do roku 2017 vykazovat dvouciferný roční růst. Tento potenciál bude v rámci Evropy částečně kompenzovat dopady omezujících rozpočtových politik. Hlavní skupiny v daném odvětví nyní zaznamenávají vyšší růst, kterého nedokázaly dosáhnout v rozvíjejících se ekonomikách,“ vysvětluje sektorový ekonom společnosti Coface Khalid Ait-Yahia.

Další strategií farmaceutických společností je přesun výzkumu a vývoje na menší segmenty trhu, které však disponují vyšší hodnotou. Motivačním se tak stává úzký segment nejkomplicovanějších onemocnění. Takovýto vysoce cílený vývoj, který se zaměřuje na choroby, jejichž léčba – často hrazená státem – je velmi nákladný. Farmaceutické společnosti plánují růst v oblastech náročné léčby, například u onkologické péče, cukrovky či kardiovaskulárních onemocnění. V Evropě již farmaceutické firmy v tomto směru podnikají aktivní kroky, a to díky úzké spolupráci s významnými výzkumnými centry po celém světě, které představují hlavní subjekty základního výzkumu zaměřeného na porozumění obtížně léčitelným nemocem.

¹ VBM: cenu léku i míru úhrady stanoví stát, a to v závislosti na léčebné účinnosti (jejíž určení je ovšem velmi náročné).

T I S K O V Á Z P R Á V A

KONTAKT PRO MÉDIA:

Martin Růžička, Country Manager / +420 / 246 085 411 martin.ruzicka@coface.com

O Coface

Skupina Coface, světový leader v pojištění pohledávek, nabízí společnostem po celém světě globální řešení pro řízení rizik pohledávek svých klientů. V roce 2013 byla skupina podporována 4440 zaměstnanci a zaznamenala konsolidovaný obrat 1.440 miliard eur. Prezentuje se přímo nebo nepřímo v 98 zemích, zabezpečuje transakce pro více než 37 000 firem ve více než 200 zemích. Každé čtvrtletí Coface publikuje své hodnocení rizik ve 160 zemích, které je založené na jedinečných znalostech platební morálky a odborných znalostech 350 underwriterů.

Ve Francii Coface poskytuje veřejnoprávní exportní záruky z pověření francouzského státu.

www.coface.cz

Coface SA, zapsaná na burze Euronext v Paříži
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA

